

Signposts – Signaleringen

Boshart, M., *De blauwe dood. Cholera in Nederland* (Soesterberg: Uitgeverij Aspekt, 2016, 274 pp., ISBN 978 94 633 8007 2).

Een informatief boek over de Cholera-epidemie die Nederland trof in het midden van de negentiende eeuw. Bosman plaatst de opkomst, verloop en bestrijding van de epidemie in een breed perspectief en biedt zo inzicht in het web van bestuurlijke, medische en maatschappelijke factoren die er toe leidden dat tienduizenden de dood vonden.

Bosscher, Doeko, *Haast om te sterven. Het korte leven van verzetsman Fritz Conijn* (Amsterdam: Prometheus/Bert Bakker, 2015, 300 pp., ISBN 978 90 351 4230 5).

Biografie van de Alkmaarse verzetsstrijder Frits Conijn die in september 1944 werd doodgeschoten. Op basis van persoonlijke bescheiden schetst Bosscher een indringend beeld van deze relatief onbekende verzetsman, die een centrale rol speelde in de Noord-Hollandse illegaliteit. Met zwart-wit illustraties.

Daalder, R Emmelt, *Van de Velde & Son. Marine Painters* (Dissertatie Universiteit van Amsterdam 2013; Leiden: Primavera Pers, 2016, 224 pp., ISBN 978 90 5997 179 0).

Handelseditie van het proefschrift van R Emmelt Daalder, voormalig conservator van het Scheepvaartmuseum. Dit mooie boek geeft inzicht in de activiteiten en werking van de firma van de Velde, het kunstenaarsbedrijf van Willem van de Velde de oude (1611-1693) en zijn zoon Willem van de Velde de jonge (1633-1707). Als zodanig sluit het goed aan bij de nieuwe stroming binnen de kunstgeschiedenis waar kunst vanuit een breder perspectief wordt bestudeerd. In dit werk worden de beroemde zeeschilders gezien in de context van de (inter-)nationale markt voor kunst, hun netwerken in binnen- en buitenland en de dynamiek van een vroegmodern familiebedrijf.

Derks, Marjet, *Van Hollandse wereldbeking tot mondiale verbondenheid. Het verhaal van De Graal 1921-heden* (Hilversum: Verloren, 2016, 250 blz., ISBN 978 90 8704 607 1).

De auteur, Marjet Derks, die al vaker over het onderwerp publiceerde, biedt een overzicht van de geschiedenis van de Vrouwen van Nazareth, een van de stichtingen voor vrouwelijke leken, na de Eerste Wereldoorlog door de jezuïet J. van Ginneken tot stand gebracht. Aanvankelijk overheerste er een utopisch streven naar wereldbeking, later speelden de Vrouwen een rol in het katholieke vrouwelijke jeugdwerk en na 1945 in verpleging, vorming, missie en ontwikkelingswerk. De nog steeds bestaande organisatie

kreeg internationale vertakkingen, maar behield haar centrale in Nederland. Het boek is gebaseerd op archiefmateriaal, gedrukte bronnen en interviews.

Eefting, Henk, *De zaak Lasonder. Een gerechtelijke dwaling van een Tribunaal* (Soestenberg: Uitgeverij Aspekt, 2016, 155 pp., ISBN 978 94 6338 030 0).

Een compact werk over de kwestie Lasonder op wiens voormalige landgoed Drienerlo nu de Universiteit Twente zetelt. Lasonder, een NSB'er, werd in 1947 postuum veroordeeld en zijn bezittingen geconfisqueerd. Dit werk beschrijft de rechtsgang en de overdracht van het landgoed aan de voormalige TH Twente.

Geurts, Twan, *De Nederlandse paus. Adrianus van Utrecht 1459-1523* (Amsterdam: Uitgeverij Balans, 2017, 320 pp., ISBN 978 94 6003 121 2).

Mooi uitgegeven biografie van Adrianus van Utrecht, de enige paus uit de Lage Landen, en een tijdgenoot en vriend van Erasmus. Academisch verantwoord en tegelijkertijd vlot geschreven maakt dat dit werk een breed publiek zal aanspreken. Het boek is rijk geïllustreerd, met mooie kleurenplaten. Een aardige toevoeging is een overzicht van Adrianus' nog bestaande sporen in Utrecht waarbij de lezer wordt uitgenodigd deze na te lopen door middel van een stadswandeling.

Goossens, A.M.A., *De strijd aan het Maas-Waalkanaal (Mei 1940)* (Soesterberg: Uitgeverij Aspekt, 2016, 198 pp., ISBN 978 94 6338 026 3).

Goossens, A.M.A., *Het gevecht bij Mook en Middelaar (Mei 1940)* (Soesterberg: Uitgeverij Aspekt, 2016, 306 pp., ISBN 978 94 6338 027 0).

Twee boeken van de hand van dezelfde auteur over de regio Nijmegen in mei 1940. Het eerste boek beschrijft een van de felste en meest langdurige gevechten uit het begin van de Tweede Wereldoorlog in Nederland: de strijd aan het Maas-Waalkanaal. Het tweede boek reconstrueert de strijd om de Maaslinie tussen Mook en Boxmeer, en in het bijzonder het gevecht dat plaatsvond op 10 mei 1940. Beide boeken trachten de respectievelijke gevechten tot in het kleinste detail in kaart te brengen. Helaas komt deze gedetailleerdheid de leesbaarheid van de boeken niet altijd ten goede. Met diverse zwart-wit illustraties.

Kloek, Els, Hell, Maarten, *Keetje Hodshon (1768-1829). Een rijke dame in revolutietijd* (Nijmegen: Uitgeverij Vantilt, 2017, 176 pp., ISBN 978 94 6004 316 1).

In 1791 liet een jonge vrouw een huis van meer dan veertig kamers voor zichzelf bouwen aan het Spaarne in Haarlem. Haar naam was Keetje Hodson. Ondanks dat het huis naar haar vernoemd is en er ieder jaar een Keetje Hodsonprijs wordt uitgereikt door de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen weten we bijzonder weinig over deze uitzonderlijke figuur. Dit prachtige boek brengt daar verandering in. Op

toegankelijke wijze nemen Kloek en Hell de lezer mee door het leven van Hodson in het revolutionaire tijdperk. Het boek is mooi vormgegeven en bevat mooie afbeeldingen.

Schriks, Chris, Frederik Muller. Baanbreker in de wereld van het boek 1817-1881 (Zutphen: Walburg Pers, 2016, 208 pp., ISBN 978 94 6249 137 3).

Frederik Muller was een begrip in het negentiende-eeuwse Nederlandse boekenvak. Hij was veilinghouder, bibliograaf, antiquaar, uitgever, verzamelaar en oprichter van de Bibliotheek voor het boekenvak. Deze studie leest als een tweeluik: het eerste deel vat de bestaande kennis over Mullers leven samen in een biografische schets, het tweede deel belicht zijn niet aflatende strijd tegen nadruk en illegitieme vertalingen.

Storm van Leeuwen - van der Horst, Irene, *Reislustige Zeeuwse Regenten. De reis van Isaac en Paul Hurgronje, Paulus Ribaut en Johan Steengracht naar Londen in 1769* (Hilversum: Uitgeverij Verloren en Familiefonds Hurgronje, 2017, 240 pp., ISBN 978 90 8704 610 1).

Een rijk geïllustreerde uitgave van het reisjournaal van Johan Steengracht die met een aantal medereizigers in 1769 vanuit Zeeland naar Zuid-Engeland reist. Hier bezoeken ze onder meer Londen, Oxford en Chatham. Tijdens de reis heeft Steengracht waarschijnlijk de 100 prenten gekocht die bij het manuscript ingebonden waren. Deze zijn in deze uitgave verwerkt en dat biedt de hedendaagse lezer een uniek inzicht in de beleving van de achttiende-eeuwse reiziger. Voorafgaand aan het daadwerkelijke journaal geeft Storm van Leeuwen inzicht in de achtergrond van Steengracht en zijn medereizigers, Paulus Ribaut en Isaac en Paul Hurgonje, allen onderdeel van de Zeeuwse elite en lid van de Admiraliteit.

Weststeijn, Thijs, Jonker, Menno (eds.), *Barbaren & Wijsgeren. Het beeld van China in de Gouden Eeuw* (Nijmegen: Uitgeverij Vantilt, 2017, 96 pp., ISBN 978 94 6004 319 2).

Dit boek is uitgegeven ter gelegenheid van een gelijknamige tentoonstelling in het Frans Halsmuseum in Haarlem. Tien experts leggen in beknopte essays uit hoe China en Nederland elkaar beïnvloeden in de zeventiende eeuw. De onderwerpen die worden aangesneden variëren van nieuws (Dijkstra) tot wandtegels (Van Noord) en geven een interessant beeld van de culturele uitwisseling tussen de twee landen op diverse niveaus. De illustraties tonen een scala aan bekende en minderbekende beelden uit- en over China.